

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ
ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

на годину 6 дин.
за пола године 3 дин.
за стране земље на годину 9 дин.

Недеља 11. марта 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општински суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

Данашње осветљење

Извештај комисије која је имала у задатак да пропише правила за данашње осветљење

Општински одбор у седници својој од 5 новембра прошле године изабрао је потписане за чланове комисији, којој се стављено у задатак да пропише правила за данашње осветљење, која ће и по остварењу савршенијег осветљења важити за спореднице улице.

Комисија је свој посао тек сад свршила, и да би, пре но што приступи излагању резултата свога рада, дала обавештења о томе: зашто је од њеног избора па до поднашања овога извештаја протекло година дана, сматра за потребно да напомене ово што иде:

Чланове комисије сазвало је општинско председништво на први састанак 2. јуна ове год. па како нису били спремљени податци, потребни за комисијин рад, умољено је било председништво за наредбу да се потребни податци што пре прикупе и комисији на расположење ставе.

Други свој састанак држала је комисија 7. јуна ове год. али како ни овом приликом нису били прибрани и сређени сви тражени податци, на основу којих би се рад могао отпочети, комисија је захтевала да се то накнадно учини. У исто време учињен је потребни корак да се сазна колико петролеума сагорева за 1 час један улични светилник (фењер).

У другој половини јуна, целога јулу, августу, септембру и октобру, комисија није могла радити ништа с тога: што неки њени чланови у томе времену нису били у Београду, или су својим приватним и званичним пословима били толико заузети, да им није остајало потребног слободног времена и за овај посао.

Пошто су чланови комисије дошли до могућности да се и овим општинским послом баве, посао је сад свршен и комисији је част да поднесе свој извештај:

Из података које је комисија добила на разматрање види се:

I. Да београдска општина пали:

1.) По улицама — — — — —	565	светилника
2.) У згради општ. суда — — — —	15	"
3.) " вечерњој школи св. Саве — —	17	"
4.) " згради пожарне чете — — —	12	"
5.) " становима ноћних стражара —	16	"
6.) На кланици — — — — —	8	"
7.) " новоме гробљу — — — — —	5	"
8.) У Топчидеру — — — — —	5	"
9.) " општ. расадници — — — — —	1	"
10.) На пумпи — — — — —	1	"
11.) " кантару код батал цамије —	1	"
12.) У сењаку општинском — — —	2	"

Дакле општина пали свега 648 светилника.

II. Да су сви ови светилници утروшили од 1. новембра 1888. па до 1. новембра 1889. год. 37.113,400 кила. Од чега долази само на уличне око 34.505 кила.

III. Да су улични светилници горели у: марту, априлу и мају по 6 $\frac{1}{2}$ часова, у јуну и јулу по 5, августу и септембру по 6 $\frac{1}{2}$ а октобру по 7 часова.

IV. Да сваки фењерија пали последњи светилник у својем

кругу 2 часа доцније него први, да је дакле једна улица осветљена 2 часа раније него друга.

V. Да на једнога фењерију долази по 47 светилника па ако рачунамо само 2 минута, као потребно време за палење једног и прелаз простора између два суседна онда је свакоме потребно најмање 94 минута или више од 1 $\frac{1}{2}$ часа, док понали свих својих 47 светилника. (Оволко, пак, времена између палења првог и последњег светилника не пролази нигде у свету, па неби требало ни код нас да остане овако и даље.)

VI. Да се према месецима први светилници пале од 5 до 8 а последњи од 7 $\frac{1}{2}$ до 10 часова ноћи.

VII. Да се светилници сами од себе гисе и то према месецима од 1 до 2 часа после пола ноћи.

VIII. Да светлост једнога уличног светилника, са свима издатцима, за петролеј, стакла, палидрвца, крпе, фитиље и посуду стаје општину годишње око 47 дин. и 10 пара.

IX. Да су улични светилници горели за годину дана просечно, по 2281 п $\frac{1}{4}$ часова, из чега излази да 1 час горења стаје 2 паре. Концесионерн који су се нудили пре две године да осветљавају главне улце светлећим гасом а споредне петролеумом, тражили су за сваки 1 час осветљења петролеумом по 3 паре дин. из чега излази да би њима платили за 1888—89. год. за сваки светилник 68 дин и 43 паре).

X. Петролеум се примао од лиферанта по тежини у килограмима, а фењеријама се издавао по запремини у окама. Дакле, до првог састанка комисијиног, мерен је петролеум у општинској згради окама, и ако су метарске мере одавно уведене.

XI. Издавање петролеума фењеријама бележано је писанком у једноме протоколу тако, да је било врло тешко изнаћи колико је у ствари издато.

XII. Нарочитим опитима нађено је, да једна улична лампа сагорева у једноме часу 25 грама или 0.031 литру. Даље, нађено је да у једну лампу стаје 420 грама петролеума.

С обзиром на све горе побројено комисија има част да предложи одбору:

1.) Да се број улични светилника повећа на 600, да се дакле набави нових фењера 35. Где ће се ових нових 35 фењера наместити да одреди нарочита комисија у коју да уђу три одборника, 1 кметовски помоћник и надзорник општинских добара.

2.) Како од палења првог до палења последњег светилника у једноме кругу, не треба да прође више од 1 $\frac{1}{2}$ часа, нужно је да се број фењерија повећа са још 3 и да их буде дакле свега 15, те да на једнога, дође више од 40 светилника.

3.) Светилнике треба палити на следећи начин:

У јануару први у 5 часова последњи у 6 $\frac{1}{2}$ часова

" фебруару	" " 5 $\frac{1}{2}$	" " " 7
" марту	" " 6 $\frac{1}{2}$	" " " 8
" априлу	" " 7	" " " 8 $\frac{1}{2}$
" мају	" " 8	" " " 9 $\frac{1}{4}$
" јуну	" " 8	" " " 9 $\frac{1}{4}$
" јулу	" " 8	" " " 9 $\frac{1}{4}$
" августу	" " 7	" " " 8 $\frac{1}{4}$
" септембру	" " 6 $\frac{1}{4}$	" " " 7 $\frac{3}{4}$
" октобру	" " 5	" " " 6 $\frac{1}{2}$
" новембру	" " 4 $\frac{1}{2}$	" " " 6
" децембру	" " 4 $\frac{1}{4}$	" " " 5 $\frac{3}{4}$

4.) Петролеум треба издавати на следећи начин :

	ЛИТАРА: ВРЕМЕ ГОРЕЊА:	
У јануару на један светил. највише	0.330	11 часова
„ фебруару „ „ „ „	0.330	10 $\frac{1}{4}$ „
„ марту „ „ „ „	0.240	8 $\frac{1}{4}$ „
„ априлу „ „ „ „	0.200	6 $\frac{3}{4}$ „
„ мају „ „ „ „	0.160	5 $\frac{1}{2}$ „
„ јуну „ „ „ „	0.160	5 $\frac{1}{2}$ „
„ јулу „ „ „ „	0.200	7 „
„ августу „ „ „ „	0.270	9 „
„ октобру „ „ „ „	0.315	10 $\frac{1}{2}$ „
„ новембру „ „ „ „	0.330	11 „
„ децембру „ „ „ „	0.330	11 $\frac{1}{4}$ „

5.) Фењерције треба да су у општинској згради на окупу на $\frac{1}{2}$ часа пре онога времена кад треба по горњем распореду упалити први светилник како би у одређени час сваки био у своје кругу.

6.) За издавање петролеума фењерцијама треба удесити нарочити прошивен протокол у који ће се уписати поред имена свакога фењерције, колико светилника пали и колико му се према одредби под 4) даје свакога дана петролеума а колико осталог материјала: као стакала, фитиља, крпа и палидрваца. У исти протокол треба бележити издавање петролеума и за остале лампе које општина пали. Протокол треба тако да се води, како би се могло знати свакога дана колико је дотле издато петролеума. У овај протокол треба издавање бележити мастилом.

7.) У овај протокол треба бележити кад год се која оправка изврши или нови светилник набави, како би се могао ухватити прави рачун шта се оправља и колике су оправке.

8.) Треба одредити једну сталну комисију од два или три одборника, која ће од времена на време контролисати да ли се са осветљењем рукује онако како је прописано.

9.) Ради лакше контроле да ли се сви светилници пале, докле гору, кад се оправљају, фарбају и т. д. било би врло добро да се нумерису сви са бројевима од 1 до 600 и то тако да се број удеси црвеном масном бојом на једноме стаклету светилниковом, како би се могао и ноћу прочитати, а ради тога нужно је да је број и довољно велики.

10.) Да би се у општини имао потпун преглед како су светилници размештени, треба све учртати у план Београда и то на тај начин: да се место свакога светилника означа повећом црвеном (цинобером) тачком, уз коју ће бити написан и број који се на светилнику налази.

11.) Тек кад се ово под 10 изврши могу се светилници правилно распоредити на поједине фењерције тако да сви буду у стању попалити све своје светилнике у једно и исто време. На плану у коме су убележени светилници може се лако обележити круг свакога појединог фењерције.

На послетку имамо да напоменемо још: да је потребно, да се бар свакога месеца испита петролеум који се узима од диферанта, те да се види одговара ли условима.

У Београду 5. децембра 1889. год.

чланови комисије:

Коста Д. Главинић Др. Марко Т. Леко Коста Петровић
Милан Ж. Маринковић.

РАДЊА ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

VII. РЕДОВНИ САСТАНАК

14. фебруара 1890. год.

Били: Заступник председника, члан суда г. Светозар Карапешкић; чланови одбора: г.г. Ђ. Димитријевић, Ф. Васиљевић, М. Николић, Ј. Станковић, А. Шток, М. Цветковић, Р. Петровић, Д. Најдановић, К. Б. Михаиловић, В. Николић, Н. Р. Поповић, Ј. Авријел, М. Капестановић, Р. Драговић, К. П. Михаиловић, М. М. Терзибашић, М. Јовановић, Ј. Симић, М. Јо имовић, Ј. Ж. Турић, К. Д. Главинић, Ј. Петковић, Љ. Јовановић, Н. Л. Милишић, Р. Р. Ђирковић, А. Ј. Одавић, Л. Дашковић, Ђ. Николић, М. Јанковић, С. Х. Милићевић, Др. М. Т. Леко Др. Л. Пачу М. Веливарић, Ј. Ђ. Г. Лемовић, Р. Пуљевић, Г. Бркић и М. С. Денчић.

I.

Прочитан и примљен записник одлука из седнице 8. о. м. с тим протумачењем: да се надгледачи калдрма и других

уличних радова имају плаћати из партије на грађење калдрма и насипа, и по томе они ће бити органи који ће се држати у службу само кад и докле буде потребно.

II.

Одборник г. Никола Р. Поповић пита: зашто општински Суд не наплаћује одмах по извршењу калдрме од имућних грађана оно што на сопственике имања пада (3 хвата) него се наплата напушта и протеже и код имућних тако исто као и код грађана дошијег стања? За пример узима не наплаћену калдрмину испред имања г. Ник. З. Поповића јувелира и владике Никанора. — Председништво је изјавило да ће одгочорити у идућој седници.

III.

Поводом интерпелације одборника г. К. Главинића: кад ће поднети извештај комисија која студира питање о грађењу школских зграда, кланице и куће за вар. Суд, члан комисије г. Др. М. Т. Леко реферирше да је комисији отежан рад што су неки чланови изласком из општинског одбора пресгали бити и чланови комисије. Услед овога одлучено: да се идуће седнице попуне упражњена места.

IV.

На питање одборника г. Дим. Најдановића: зашто се кантарија не наплаћује од свакога одмах на време него поједина лица дугују знатне суме по дуже време. — Председништво изјавило: да ће у идућој седници дати одговора.

V.

На предлог одборника г. Ђ. Димитријевића изабран г. Соломон Авријел за члана комисије која прегледа рачуне општинске за 1889. год и у исто време препоручено да комисија ускори рад.

VI.

Председништво извештава одбор да на лицитацији 13. о. м. није било лицитаната, и да ће се за то расписати друга лицитација за набавку потребне количине олучног и ивичног камења за направку калдрме у „Фрушкогорској“ улици — што одбор прима к' знању.

VII.

По саслушању аката о држаној лицитацији за набавку 659 m³ дунавског и 75 m³ колубарског песка — одлучено: да се Петру Димитријевићу уступи лифровање 75 m³ колубарског песка по 4,55 дин. од куб. метра. За набавку песка дунавског да се држи друга лицитација, у краћем року.

VIII.

Усвајајући решење главног школског одбора (А.Бр 164) од 11. децембра пр. год. Одбор решава: да се учитељима и учитељицама београдских основних школа повећа додатак на стан и огрев са по 6 динара, месечно рачунајући.

Повишица ова тећи ће од дана одобрења буџета за ову годину.

IX.

Уважене су молбе за ослобођење од дужности татора црквених г.г. Николи З. Поповићу, Васи Дучићу, Димитрију Тодоровићу и Кости Димитријевићу. Од упражњених места попуњена судва избором, г.г. Илије Савића гостин. за главног татора палилулске цркве и решењем: да се за главног татора при Саборној цркви умоли г. Милија Карастојановић, који је и до сада био главни тотор. Остала два места остављено да се попуне на првоме састанку.

X.

По довољној дебати и оцени свију предлога о томе којом би линијом требало обележити границе рејона варошког одбор је са 32 (гласа) против 4 гласа (а један се уздржао од гласања) — усвојио предлог комисије у реферату Г.Бр. 128 и решио: да се рејон вароши Београда утврди линијом од Саве и жељезничког моста дуж мокролушког потока, до моста на друму топчидерско-шабачком; дуж друма преко бившег тунела до раскрснице са цветном улицом; од раскрснице цветне улице поред болнице за душевне болести и Лаудоновог шанца преко врачарског поља и крагујевачког друма, вододелницом и путем који продази поред необрађеног Макензијевог имања, одвајајући зграде код девет кочијаша ван рејона; пресеца празне њиве г. Милоша Симеоновића свештеника и г. Милана Банковића и излази на куће и кафане Луке Петровића; а од куће

Луке Петровића полази преко њива Влајка Калнића поред њива два гроба (које остају ван реј на) управо на смедеревски друм и тркалиште до друма идући новом гробљу и ратарској улици; даље иде друмом к новом гробљу до последње куће на левој страни, а одатле у правој линији, највише поред плотова последњих кућа у лесковачкој улици преко ливада Панте Куртовића и једнога дела Шоковићеве циглане, која у главном остаје ван рејона на источни улаз у краљеве коњушнице; по том прелази преко краљевог имања на баштованску улицу и иде путем поред Хаџи Томиног и општинског имања до Дунава.

Гласали су за предлог комисијски г.г. Ђ. Дмитријевић, Ф. Васиљевић, Ј. Стајковић, А. Шток, М. Цветковић, Р. Петровић, Д. Најдановић, К. Б. Михаиловић, В. Николић, Н. Р. Поповић, С. Авријел, М. Капетановић, Р. Драговић, К. П. Михаиловић, М. Терзибашић, М. Јовановић, Ј. Симић, М. Јосимовић, Ј. Ж. Ђурић, К. Д. Главинић, Љ. Јовановић, Р. Р. Ђирковић, А. Одавић, Л. Дашковић, Ђ. Николић, М. Јанковић, Др. Л. Пачу, М. Велизарић, Ј. Големовић, Р. Пуљевић, М. С. Денчић.

Против предлога комисијског гласали: г. г. Ј. Петковић, С. Х. Милићевић, Др. М. Т. Леко, и Г. Бркић; а г. Н. Л. Милишић уздржао се од гласања.

XI.

На тражење г. Косте Главинића да се изнесе извештај о сумама калдрмије, коју општина од приватних није наплатила на време, председништво изјавило: да ће се спремити и поднети извештај у једној од идућих (првих) седница.

VIII. РЕДОВНИ САСТАНАК

23. фебруара 1890.

Били: Заступник председника члан суда г. Светозар Каранешић, чланови одбора: г.г. Јован М. Тадић, Милорад М. Терзибашић, М. Јанковић, Ј. Големовић, К. Б. Михаиловић, В. Николић, Соломон Ј. Авријел, Ј. Стајковић, М. Цветковић, Р. Р. Ђирковић, Др. М. Т. Леко, К. П. Михаиловић, М. Капетановић, М. Јовановић, Љуб. Јовановић, А. Ј. Одавић, Р. Драговић, С. Х. Милићевић, К. Д. Главинић, Риста Пуљевић, Л. Дашковић, Д. Најдановић, И. Цветановић, Ј. Ж. Ђурић, Јован Симић, Ј. Петковић, Н. Р. Поповић, А. Шток, Ђ. Дмитријевић, М. Јосимовић, М. С. Денчић.

I.

По прочитању записника одлука из прошле седнице, одборник г. Др. Марко Леко учинио је примедбу код одлуке бр. 54. налазећи да нису побројани сви узроци због којих комисија није могла да ради.

Услед овога усвојено: да се измена мотивације учини допуном да је комисији поред осталог био отежан рад у главном и с тога, што председништво није давало тражене податке на време, и што су поједини чланови комисије дуже време били ван Београда.

II.

Заступник председника саопштава да је председник општине послао акт којим тражи продужење одсуства још за 15 дана, што је једногласно и одобрено.

III.

Поводом питања одборника г. Косте Главинића: како стоји стање рачуна благајне гробљанске управе, председништво примило, да у једној од идућих седница поднесе извештај.

IV.

На питање одборника г. Н. Р. Поповића: како иде са прибирањем прихода од аренди општинских, да ли се увек све суме наплаћују на време или и ту има чекања и вересије, председништво изјавило: да ће дати одговор у једној седници од идућих.

V.

Заступник председника саопштава да је одмах по достави из седнице од 8. о. м. чињен извештај и одиста се показало да је предузимач, који одкопава земљу, у „милетиној“ улици неправилно поступао и земљу на приватне плацеве наносио. За ову злоупотребу кажњен је од стране општ. суда са 100 динара. Тако исто кажњен је тај предузимач по други пут са 200 д. што је из „спасовске“ улице односно и изручивао земљу на другу страну а не на оном месту где је уговорено.

Оба ова саопштења примљена су у Одбору са задовољ-

ством што је Суд тако поступио, и изјавом захвалности на енергичном кораку председништва.

VI.

Поводом одговора председништва на питање из прошле седнице: зашто од браће З. Поповића није наплаћена калдрмија на време, изабрана комисија од г.г. Ј. Симића Раден. Драговића и Н. Р. Поповића са задатком да проучи решење и осталу радњу Суда, вршену ради егзекутивне наплате ове калдрмије, и да поднесе извештај с мишљењем својим.

VII.

Одборник г. К. Главинић управља питање зашто не свршава свој задатак комисија којој је поверено да испита досадање радове ради регулације, баре „Венеције“ да даде своје мишљење за извршење регулације и оц. едели на коме би месту требало резервисати простор за производну пијацу.

Председништво је на ово питање одговорило да је комисија била онемогућена да ради живо предузме из узрока што се није могао пронаћи план свимљених имања приватне својине, која граниче са општинским земљиштем у бару венецији.

По изјави да ће председништво ипак настати да се или оригинал изнађе или копија изради, решено: да се на идућем састанку изабере други чланови у комисију, на место оних што су из оп. одбора иступили на тиме престали бити и чланови комисије.

VIII.

Заступник председника саопштава да је код Господина Министра унутрашњих дела чинио корак да полицијна државна власт продужи издавање исправа за иностранство како је то и раније рађено, докле општина не изведе организацију свеконских послова своје администрације по данашњем закону, и да је Господин Министар молбу уважио.

Тако исто саопштава и други споразум: да се по квартовима, од стране државних органа као повереника општине, ислеђују иступи, а општинском Суду шаљу само на пресуђење — дотле, докле општина не организује кривични одељак и од Управе не прими све послове, који по новом закону спадају у надлежност општинског Суда.

Одобравајући ове кораке општинске управе, Одбор је примио: к знању оба саопштења заступничкова.

IX.

Заступник председника износи Светосавску медаљу коју је као друштвеноме члану добротвору, послао главни одбор друштва св. Саве.

По саслушању сироводног акта, Одбор је одобрио: да се медаља урами и у председничкој канцеларији чува са дипломом.

X.

Председништво обраћа пажњу Одбора на то да је по закону о општинама до сада требало већ имати свршен буџет; али како је у исто време, кад је нови закон ступио у живот вршен и избор нове управе: и Одбора и Суда, није по томе ни било могуће да се склапању буџета приступи и ако је нацрт одмах у главном израђен.

Тако исто општински Суд није могао ни до данас поднети дефинитиван пројект што се мсра претходно да расправи питање: хоће ли се и у колико увећати особље општинске администрације за оне нове послове, које по данашњем закону има да извршује општинска власт.

Из овог разлога општински Суд предлаже Одбору да се од Госп. Министра финалсије иште одобрење по коме би се још за неко време могли издаци чинити по прошлогодишњем буџету, докле се не сврши с новом организацијом општинске службе.

Усвајајући предлог Суда, Одбор одлучује, да се код Господина Министра учини надлежни корак.

XI.

Заступник председника предлаже да се одмах повери једној комисији да проучи и предложи како да се учини подела послова општинског суда и како да се изведе организација свију одељака општинског надлежства, који су од сада потребни за све гране општинске администрације.

Налазећи да је тако исто потребно да та комисија про-

пише поред поделе и службених правила још и дужности за особље појединих грана општинске администрације Одбор решава: да тај посао прими у задатак комисија од г.г. М. Јосимовића, Др. Лазе Пачу, Мате Јовановића, Андре Одавића, Н. Р. Поповића, Јов. Симића, Пере Манојловића одборника и г. Љ. Романовића члана суда, који ће комисију сазивати.

XII.

Председништво саопштава да су се доданашња правила о слободном клању показала у појединим својим одредбама доста неподесна и да их с тога треба изменити према досадашњим приликама; а једновремено с овим послом чужно је да се пропишу и правила за вршење контроле клања.

Слажући се с мишљењем председништва, Одбор одлучује: да овај посао — измену и пропис правила изврши сам Суд и готов пројекат изнесе одборској седници на претрес.

XIII.

Законом, који даје право општини на оптерећивање свињског меса таксом, није учињена подела таксе према тежини, него је за великог брва прописано 80 а за казине 40 дин. пара. Да би се отклонила ова несразмерица и по тежини такса наплаћивала, Суд је пре неколико година донео решење како ће се поступати, али пошто је исто по жалби клача од више власти укинута, председништво обраћа пажњу Одбора да би ово питање требало узети у оцену, и без оклевања порадити, да се на основу закона, који постоји, донесе накнадна измена по којој би оптерећивање св. меса таксом по тежини било и правичније и природније.

Одобравајући гледиште председништва, Одбор је изабрао: комисију: од г.г. М. Р. Маринковића, Дим. Најдановића, Гавре Бркића, Јована Ђурића, одборника, и Љубе Романовића члана Суда.

XIV.

Како је у једној од прошлих седница одложено попуњење финансијске комисије Одбор је на предлог заступника, изабрао: за чланове финансијске комисије г. г. Ђ. Вајферта, Перу Манојловића и Марка Велизарића.

ВАРОШКИ РЕЈОН

ДЕБАТА У СЕДНИЦИ ОДБОРА ОПШТИНСКОГ ОД 14. ФЕБР. ОВ. ГОД.
ПРИЛИКОМ РЕШАВАЊА: КОЈОМ ДИНИЈОМ ТРЕБА ОДРЕДИТИ
МЕЂЕ ВАР. БЕОГРАДА

(СВРШЕТАК)

Миливоје Јосимовић *) Против овога рејона има разних мишљења, која се могу лако побити.

Један од г.г. опозиционара у овоме питању заступа, да тако рекнем, неку врсту економног начела слободне трговине; јер би рад да пусти Београд да се шири докле год хоће, само захтева да ми водимо рачуна да то ширење буде правилније, на основу регулације, која би се исто тако ширила као и воља појединаца да од средишта вароши бегāju. Како ово сем других незгода не може да буде већ ни с тога, што сам закон тражи да се варош ограничи и рејон повуче; то ја преко овог мишљења, као посве без предметног, морам да пређем.

Друга господа, која су говорила против рејона, својим разлозима сама су се заплела.

Један господин тражи да се изврши план. План у који би се уцртао рејон, извршио би се по начину како је и постојећи план израђен, а помињато је овде у више прилика да ни тај план није такав, да би се по њему могло оријентисати како ваља; јер није у њему означено све што треба, а поглавито нису унешене поједине парцеле и зграде на њима, а још мање може бити речи о томе да би се отуда видело и какве су те зграде.

Кад би се међутим израдио такав план Београда, где би се све куће уписале, то би коштало много више него што износи коштање за обележавање вароши по рачуну једног од предговорника.

Другом једном господину није право, што рејон пресеца њиве, те управо из његовог говора не разумем да ли му је

*) Говор г. М. Јосимовића доноси се данас по ново, што је у прошлом броју погрешком слагача после ревизије уредников: слог испретуран и говору г. Јосимовића додат део говора другог одборника.

криво што рејон не иде даље те да на тај начин више њива и других сопственика пресеца, или можда жели да је тај рејон ужи те да сече куће у место њива и т. д.

Мени изгледа у целој овој ствари, да се је варош досад ширила једино у томе правцу баш за то, што они који имају њиве неће ите да ору, него хоће да спекулишу и да зидају куће, страћаре, па да их дају сиротињи по скупу кирију, и на тај начин истерују интересе на свој новац, какав у вароши и од солидних грађевина никад не би могли имати.

Сем тога ја би желно, да ми кажу господа — која хоће да се Енглезовац и Ново Селиште уведу у свом пространству њиховом у рејон варошки — где је Енглезовац и Ново Селиште; докле се простиру, да ли до Крагујевца или Ниша, или до Мокрог Луга, докле ли? Ја не знам. Господо! Имаоци земаља у томе крају и господари кућа, по мојем мишљењу, треба да су на чисто с тим, да њихово имање ни по каквом праву не може да има ту вредност, какву му они приписују и колико се данас истерује те се пени квадратни метар земље по периферији на 4 и 5 динара. То је неприродно, и вредност тамошње земље мора у најкраћем року спасти можда на четвртину данашње вредности. Изгледа ми као да то и сами сопственици знају, па би само као оно човек на самрти ради да продуже живот за који дан или као какав осуђеник да за који дан дуже остане на белом лебу.

Питање о рејону господа ваља узети са вишег гледишта и потражити тежиште његово, видети управо у којој се цели тај рејон тражи, и за што је он потребан и користан. Према томе га ваља и решавати а да ли ће Енглезовцима и Новоселцима бити право, то није овде у питању.

Што се мене тиче, ја се овде питам шта је прече и коме треба пре учинити? Да ли Београду или неколицини залуталих газда на Енглезовцу? Ја мислим прво, те се на то и одлучујем. (Врло добро.)

Коста Главинић. Господо, цео је одбор изашао на лице места. Из свију скоро говора види се, да је већина, и то велика већина, задовољна с овим обележеним рејоном.

Питање се ово мора решити, и као што су многа господа напоменули, не може се овде гледати на интересе овога и онога, већ само на интересе вароши Београда.

Господо, пођите по Београду, па ако не нађете неколико стотина станова празни, реците ми шта знате. Ко је ишао по Енглезовцу па посматрао куће, тај је могао видети куће пропалих штукатора, дућана пропалих. Није ли то штета и за људе и за Београд.

Шта је с тим људма што су тамо правили куће? Они су зидали куће с туђим парача и на вересију. Сад су пропали. Немају приход да плате интерес, а камо ли главницу; и сад пропадају заједно са онима, што су им паре дали.

Београд господа или мора бити варош како треба, или село. Данас Београд изгледа као једно велико село, а не као варош. То господа даље не може тако остати. (Чује се: и неће.)

Ко је био господа тамо на лицу, места он је све видио и сад може са мирном савешћу да гласа за овај рејон или против истог. (Врло добро.)

И ја од своје стране признајем да је запста у рејон ушло много више по што је требало. Но то је учињено само за то, да се колико је могуће мање штете учини. (Тако је.)

Гавра Бркић. Састајао сам се ово неколико дана са више мештана, који тамо у новом селишту живе, и сви кажу да су незадовољни са овим рејоном. Они веле, да су се населили тамо услед Енглезовца, а сад се само у рејон узимље Енглезовац. Сад веле шта ће ш њима бити.

Како ми изгледа, ми овим рејоном захватамо само онај део, који је бољи, а неводимо рачуна шта ће бити с онима даље. Ово треба пмати на уму.

Никола Милишић. Ја ћу само да приметим г. Јосимовићу на оно што каже да се не обзиремо на залутале господаре кућа. Његов се говор дотиче части појединих грађана. Мислим да г. Јосимовић нема доказа да су то залутала лица.

То су господа грађани ове вароши, а што су тамо отишли, то је с тога, што су принуђени да бегāju од варошке скупоће. Овде траже скупу кирију, а при том још газде од кућа као да чињаху милост, увек приптивиху киријинју има ли деце и ако имају неће нико да им да квартир.

Нису то дакле залутала лица, јер они плаћају порез. С

тога би молио одбор, да сматра мишљење г. Јосимовића као вређајуће.

Миливоје Јосимовић. Ако у мојем говору има увреде, ја сам готов да дам сатисфакције г. Милишићу (Чује се: Не треба о томе говорити.)

Јован Петковић. Г. Мата није мене разумео. Ја нисам казао да не треба рејон, но на против сам за то да треба само би узео шире. Онима пак што остану ван рејона тражио сам да се само означи регулација и да не могу куће правити.

Држим, да смо ми дужни да водимо рачуна и од оних 40—50 пореских глава.

Главно је да ја нисам против рејона и велим да је то требало учинити још пре 10 година, а не тек сад.

Никола Р. Поповић. Ја видим да ће решење овога питања вечерас у одбору имати 2—3 противника, и да ће исто стећи противника и од мало лица ван одбора која су јако заинтересована, па више цене свој интерес но интерес Београда.

Противници немају разлога.

Кад би изнели разлог, да ће се за кратко време намножити грађанство у Београду толико, да је ово обележје рејона врло мало, и да ће тим створити тешкоће, могло би се још и о томе мислити: али ни један од њих не износи такав разлог. С тога и велим, да противници немају разлога.

Ја знам сигурно, да овај рејон како га је комисија обележила има толико празнога земљишта, да се та празнина неће испунити ни за 200 година у будуће. И даље ће бити у сред Београда доста њива и ливада, као и до сада. У томе ме убеђењу утврђује то, како се у Србији у опште врло мало намножава свет. У старим границама Србија је имала милијон и двеста хиљада душа. Тако и сад има, и због проширења граница једва има само 1,600.000 или 800 хиљ. душа. Сумњам да ће се и Београд пре од 20 година намножити.

С тога велим да противници рејона, немају права да се љуте на ове границе, него пре треба да се љуте на општинску управу, као и на државну, што није раније на овоме питању радила. Но то је било па и прошло. Ми смо у 1890-ој години доживели, да ово питање решимо, па треба и да га решимо с обзиром на све околности а без обзира на интересе појединих.

Ја ћу противницима само још ово да кажем. Ако би се проширио рејон више него што је предложен, да они треба да имају на уму колико ће више да кошта од садањег рејона и осветлењ и водовод и канализација и друге најпрече потребе; и кад то промисле и виде, сами ће ућутати.

Друго, има још један разлог, а то је овај. Београд сад и са онима, који плаћају неке приходе општини и држави, и са оним што не плаћују има око 40 хиљада душа. Кад би се узео већи рејон, онда је питање, да ли тих 40 хиљада душа могу да носе терете кад би границе Београда дуже биле? Сасвим је одговор лак, да није могуће.

И овакав рејон што је обележен, врло је незгодан, нарочито што се ове границе са житељства неће ни за 200 година моћи поупити. (Чује се: врло добро.)

Др Марко Леко. И ја се у главном слажем с мишљењем г. Николе. При решавању овога важнога питања требало би рачун, да нам служи за основу, но тих нужних рачунских података, који би нам знатно олакшали решавање овога питања, немамо на жалост сад овде, и с тога смо приморани да говоримо више из сопствених посматрања.

Са хигијенскога гледишта врло је добро, да варош узима у колико је могуће већу просторију, како би свака кућа у вароши имала простране авлије, баште и т. д. Са тога гледишта ја би се сложио с предлогом наше рејонске комисије. Питање је само, може ли се цела она огромна просторија, коју комисија за варош предлаже, према материјалним приликама Београда, снабдеи са свима оним потребама, које су са хигијенскога гледишта неопходно нужне једној престоници.

И без оних рачунских података, које мало час споменух, може се поуздано одговорити да према насељености Београда то се не може постићи.

И онда раштркани не насељени Београд морао би и даље остати неуређена варош. С тога нисам да с границама вароши идемо тако далеко, као што нам комисија предлаже, већ

сам за старе границе које би се само у неколико имаде исправити.

Кад већ Београд није у стању да од Новог селишта начини угледни саставни део престонице, мислим да није право да грађани с Новог Селишта захтевају од београђана, да и Београд постане Ново Селиште.

Јован Симић. Ово питање претресано је у прошлим седницама одборским а и раније, па и сад.

Изгледа, да су овде истакнута три питања.

Прво о старом рејону, а то је да се искључи Енглезовац и Новоселиште.

Друго је питање садањи рејон по комисијском извештају и Треће је питање, да ли овај рејон треба проширити.

Ми треба да се зауставимо на ово питање, да ли пре свега може рејон остати у старим границама Београда или не може?

Вама је господо ствар позната а и г. инжењер је то рада ранијег објаснио. Тада је већина наша, да рејон остане у старим границама, сигурно за то, што се са приходима не могу да подмире све потребе вароши. Министар ово мишљење већине комисијске није примио. Услед тога је изишла ова садања комисија која је рејон овај обележила, а изишао је и цео одбор на лице места и о свему се уверио.

По мом мишљењу рејон први требао би да остане као сталан за Београд с обзиром на то, што у Београду не живи више од 30—40 хиљ. душа. Тај број није у стању да подмири све захтеве, које се траже за преустројство регулације и т. д. Но ово питање има да отпадне само по себи с тога, што сам министар не пристаје да се одређује друга комисија.

Кад решење одбора није обавезно за министра, онда ми морамо да се забавимо око овог садањег рејона и да донесемо наше решење.

Као што сам напред казао, у Београду живи до 40 хиљ. становника. Ми са рејоном даље не можемо, јер са новцима општинским не можемо да подмиримо све потребе вароши.

Према томе ја држим, при свем том што је и овај рејон широке границе заузео, морамо се још и ослоњити на мишљење ове стручне комисије, и на саме захтеве и на правду. И ослањајући се на све то, морамо се на то сложити, да усвојимо овај рејон по извештају комисијском.

У осталом, усвојили ми овај рејон или не, министру ће то служити као податци који ће му помоћи за сам пројект закона о овоме. По томе ја држим, да и једно и друго мишљење о старом ранијем рејону и овом преко границе комисијом обележеног, мора да однадне, те с тога сам да се усвоји овај рејон, како га је комисија предложила. (Чује се: врло добро.)

Др Лаза Пачу. Питање о ограничењу рејона варошког у најгешњој је вези са питањем о подизању Београда као престонице. Све што мислимо увести и радити, као: школе, водовод, канале, калдрму и т. д. да би Београд учинили узвишењим и да би престоницу подигли и улепшали, све то стаје новаца. Све то јесте у непосредној сразмери са бројем становника и са њиховим богатством, имањем.

Кад упоредимо друге вароши равне по броју глава са Београдом, са простором који варош покрива и са имањем варошких грађана, уверићемо се да у том погледу Београд стоји веома лоше. Простор вароши Београда огроман је, број становника мален је, а становници су просечно стања не баш богатог.

Ако смо, дакле, збиља вољни да се Београд једном почне подизати, морамо га ограничити у ширењу, обележити му рејон.

Кад погледамо како се дакле Београд шири, уверићемо се, да се он шири неприродно, како не треба, на своју сопствену штету. Што је то тако, без сумње кривца је старих општинских управа а у неколико и државне власти што се још у почетку није састарало, да Београд добије као престоница свој варошки рејон, те да се може подизати и постати угледан. Одиста Београд овакав какав је данас не може импозитивно никоме — ко год од странаца дође у Београд мора се одиста дивити — раштрканој Београда. Зло би прошли, кад би нас странци судили по престоници и њеној уређености.

Пошто се није пошло на то, како и у коме ће правцу варош да се шири, Београд се ширио као ни једна варош —

становништво је почело бегати од центра вароши и великих друмова, док се иначе свугде у другом свету варош баш прикупља око тих својих стожера. Познато вам је, да је вредност имања непокретних на Сави опала, од кад је довршена железница, а у близини железнице појасла, међу тим дунавски крај, који је такође поред реке као и савски, још је горе пострадао но савски услед несприродног ширења Београда. У место да се варош прибира око центра трговачког, затим дуж Саве и Дунава, варош је почела бегати у томе и спуштати се са деснога свога виси у долину. Шта је дало повода тако бесмисленом ширењу вароши? Знамо сви, то је скорашња историја. Пошло је за руком једноме странцу да сретном спекулацијом претвори неплодне ливаде у златна врела, а како смо ми Срби добри имитатори у том погледу, угледали смо се на њега. Но каже се. — тамо је, на пољу, јевтинији живот, лакше је сиротињи доћи до куће, и огњишта, па отуда је варош у последње време и расла само у томе крају. Признајем да док је Београд неуређен и растркан и може још сиротиња налазити више рачуна да живи на пољу, ван вароши, но чим се варош једном усреди, биће у ствари јевтинији живот у вароши но ван ње. У вароши је све при руци и школа, и лекар, и што је главно — све што посао и леб сиротињи даје, јер и варошка сиротиња има леба и зараде само у вароши. Онде где се зарађује, најјевтиније је живети.

Кад узмемо на око с једне стране грдан простор вароши Београда и све оне установе, које мислимо засновати, и то не само установе санитетске природе, него и оне које иду на то да се Београд подигне као трговачко место и тиме остане богата варош, онда бих се сложио с М. Леком, да је и овај од комисије предложени рејон одвише велики. Уверен сам да и више још празна, неозидана простора, но што је обухваћено тим пројектованим рејоном, имамо у границама старе вароши, у дунавскоме крају, око три кључа и у Палилули. Па грдан је то рејон и с погледом на безбедност. Но ипак, саслушав разлоге да је стари вароши рејон већ био предложен али не одобрен, морам пристати и на овај, по моме уверењу, одвише велики варошки рејон. Београд би могао не страховати за своју будућност само када би остао у старим границама, јер је апсолутна финансијска немогућност, да општина као што треба уреди на модерни начин цео предложени рејон т. ј. да сироведе водоводе, канале, патосће улице, озиди школе и т. д.

Међу тим и ако је у зло доба тек нека се једном стане са ширењем вароши, па ма то било и овако размакнути границама. За куће које остају ван рејона варошкога, не треба се ништа плашити, има и у другом свету кућа ван вароши, главно је да се једном почне варош дизати само у обележеним границама, а не ван оних.

Неки се плаше па кажу, ако се неке од озиданих кућа оставе ван новог рејона, пропаће стара варош Београд, јер ће „тамо“ бити јевтиније месо и све остале животне намирнице. То је са свим неосновано. На атару вароши Београда може бити свега једна општина, а та ће општина овде, у своме представништву, донети решење где ће бити кланица на атару те општине, где пијаца и све остало. То је чисто и јасно, ту бојазни нема. Ако пак неко хоће рад јевтинија живота да се сели и ван атара београдске општине, то може по тиме престати и наша власт над њим и његова над нама. Истина многима неће бити право овако обележавање варошкога рејона, али — тешко је постићи да се једним решењем задовоље баш сви, а затим да је рејон варошки био обележен још пре 10 година нити би сада било што коме учињено на жао, нити би нам варош у старим границама била пуста и неуређена. Што би више чекали све би горе било.

Предложени рејон повучен је доста удесно — вододелником, али је одиста толико широк да, морам признати, делим и ја мишљање г. Николе, да ће проћи и 200 година док се он са свим насели.

Могла би се повести реч о томе, да се варош подели у два рејона, у стари ужи, и у њиве, од граница старог па до међе новог, и да се за стари донесе одлука, да се све варошке модерне установе имају на прво место извршити у њему а за нови да се само донесу грађанске одредбе односно просецања нових улица, њихова правца и везе са широким улицама, нивелације, грађења тротоара и т. д. — али и то је по самој суштини ствари непотребно, пошто свугде у свету и а ј-

старији део вароши има првенствено право на уређење.

Из свега овога јасно се види, питање о рејону вароши чисто је и одређено: или ћемо једном одредити рејон вароши и тиме створити могућност да Београд постане модерна, угледна престоница Србије, или ћемо оставити ширење вароши на милост и немилост личној спекулацији и тиме престоницу Београда претворити у грдно неуређено село.

Коста Главинић. Г. Пачу је све изложио, што треба имати на уму при решавању овога питања.

Ја само имам ово да кажем: да је садања комисија дуго мислила како да повуче рејон и преко срца решила, да предложи оваку границу.

Пређашњи рејон, што је министар одобрио, а који општина није усвојила, обухватао је већи део селашта. Сад је комисија проширила рејон на Сави и Дунаву, де има општинског и дунавског земљишта, које се неће парцелирати донде док се не јави права потреба за ширење Београда.

Досад нисмо имали грађевински закон а сад кад решимо рејон можемо имати одмах и тај закон којим се може у многоме помоћи незгодама што долазе због овако несретног рејона.

Ја мислим да је ствар ова довољно расветљена и сад може сваки гласати како је намислио. (Чује се: да се реши.)

Заст. председ. Свет. Карапешкић Желите ли да решимо? (Да се реши.)

Пошто је ово важно питање то ћемо гласати.

Ко је за комисијски извештај тај ће казати „за“, а који је против нека каже „против.“ (Настаје гласање. После.)

Гласало је 32 одборника „за“, 4 „против.“ Један се уздржао од гласања И тако је усвојен рејон по комисијском извешћу.

Састанак је закључен.

Састанак је трајао до 9 часова у вече.

Радови статистичког одељења

(НАСТАВАК)

*

Имајући пред очима главну задаћу општинске статистике, изношење стања у каквом се општина у истини налази, прва нам је брига морала бити да прибавимо што тачније податке У тој цели, саставили смо биле обрасце за дата, снабдели их лако разумљивим рубрикама и упуствима, па смо их за тим зашиљали где је требало на попуњење. Но покрај све наше јасноће, тај нас пут није одвео жељеној цели. Материјал, који је долазио на разраду статистичкоме одељењу, није се могао употребити не само с тога, што није на време стигао, него и из узрока што на многа питања није одговорено ни приближно у оној мери у којој се то захтевало. Већина прикупљача бранила се да не располаже довољном спремом, али се нама чини да је прави узрок лежао у томе што се није имало воље вршити посао са потпуном марљивошћу. После оваквих неуспеха, не остајаше ништа друго, но да пођемо другим путем, да сав сакупљени материјал означимо као потпуно неупотребљив, и да, одустајући од прераде, приступимо непосредном прикупљању т. ј. да сами зађемо водити податке из разних акта и протокола. Тиме смо себи натоварили огроман посао, који нам је задавао доста труда и одузимао много времена, али смо бар на тај начин добили тачне податке.

Но да би се подаци до којих смо на овај начин дошли, са коришћу употребити, нужно је претходно извршити једну већу статистичку операцију, којом би управо положили основицу целокупној општинској статистици, а то је: да се у најкраћем року, предузме нов попис становништва и занимања. Такав

попис, имао би се извршити по најновијем начину, за један дан а помоћу изучених бројача.

Од колике је важности попис људства и занимања за познавање политичких и социјалних односа, држимо да је сваком познато. Но поред важних питања јавног политичког живота, која се решавају помоћу пописа људства, има вазда других питања од еминентне практичке вредности, која такођер очекују да се реше на основу фиксираних цифара у попису становништва и његовог занимања. Да напоменемо само, како је потребно, да се зна број и године деце дорасле за школу, те да би се на основу груписања разних класа година старости, могао добити појам за будућу формацију и размеру јавне наставе.

Исто тако, на основу пописа сазнаје се у каквом односу стоје трошкови око наставе, према броју становништва, да ли расту кад се и становништво увећава, или се са његовим умањивањем и сами смањују — «Према величини утрошеног капитала на образовање и користи коју отуда добијамо, цени се богатство народа» вели Енгел. Да ли ови елементи благостања расту или опадају, показаше нам пописи људства и податци о физичким, душевним и социјалним особинама становништва, као и тачно вођење свију промена, које долазе услед непрекидног кретања његовог. Даље, помоћу пописа људства, даје се извести груписање становништва по годинама старости, а упоређивањем броја умрлих у једној години са бројем његовим у почетку године, долази се до вероватноће умирања. На овај начин, добија се врло важна и битна основица, за осигурање живота. Најзад, помоћу комбинације резултата пописа људства, са бројем боловања и смртних случајева, једино би се могла извести рационална санитарска политика с обзиром на локалне прилике, које су изражена у бројевима. Пописи занимања, престављају нам социјални карактер целога становништва, јер најважнија народно-економна питања, скопчана су за бројеве, што их даје статистика занимања, а њихов одговор, меродаван је и за привредну политику државе.

Одвело би нас и сувише далеко, кад би даље набрајали и објашњавали значај о попису људства, као основици за целокупну статистику; за то смо и навели само неколико обичних примера, тек колико да се види, како резултат пописа, нарочито кад се упоређује са другим сличним пописима, могу да послуже као полазна тачка, при испитивању разних појава друштвених; и да се без њих, не може извршити са успехом ни једно веће предузеће, јер, предузећа која се отпочну једино на темељу општих уписака и искуства, не испадају увек онако, како би ми то желели.

*

Према овоме што смо догде рекли, појамно је да се за сада и пре извршења пописа морамо ограничити, у излагању дојакошњих посматрања, упустити се једино у изношење факата како смо их добили, истичући при томе само појаве, које јако падају у очи. У опширна објашњавања, и ближа испитивања узрока, не можемо улазити, јер нам за то, као што рекосмо мало пре, недостају главни чиниоци, за упоређење њихово. Доцније пак, кад свршимо попис и тиме положимо базис општинској статистици, моћи ће се тачним статистичким испитивањима подврћи све појаве и целокупно стање општине и њеног становништва.

*

Пре но што отпочнемо са публикувањем података, које смо прикупили непосредно са самог извора ре-

шили смо се, прво да општамо пописе људства од 1884. год., и ако он, као што смо и раније поменули, не представља право бројно стање ондашњег становништва. — Због те своје непотпуности и нетачности не даје се с апсолутним успехом употребити за статистичке цели, али за то опет може послужити, као историјски материјал, за студију развића пописа људства код нас.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Дошао. Председник општине г. Никола П. Пашић вратио се с пута 6. ов. мес., у вече.

Водовод. Јуче је држао Одбор општински ванредни састанак, на коме је раније изабрана комисија стручњака поднела извештај о извршеном прегледу и оцени пројекта, који је за н. водовод, по уговору са општином, израдио г. О. Смрекер из Манхајма.

На овоме истом састанку поднео је и стални водоводни пододбор последњи свој извештај с дефинитивним предлогом о начину за извршење н. водовода.

Пијаца. У седници Одбора општинског 7. ов. м. била је на дневном реду и молба 46 грађана, који траже, као што смо већ јавили, да се Зелени Венац прогласи за слободну пијацу. Али пошто је 3. тачком чл. 69. зак. о општинама предвиђено да право захтева пијаце имају они грађани који имају и право гласа на општинском збору, Одбор није могао узети представку у решење пре но што се и сам не увери да ли сви потписници имају право гласа. — Преглед потписа стављен је у дужност двојици повереника одборских, г. г. М. Велизарићу и Р. Драговићу, и чим они свој посао сврше, поднеће извештај одбору, да би могао донети своју одлуку, по закону.

Комора. Споразумно са председништвом општине, окружна команда предала је „Српским Новинама“ на штампање азбучне спискове свију грађана, који дају комору за војну потребу.

Оштампавање ових спискова грађани треба да прате, јер се на други начин не може и неће саопштавати шта је на кога грађанина разрезано. Кад се штампање сврши, изаћиће у нашем лису објава у коме се року имају обратити с представком они, који разрезом нису задовољни.

Жалбе ће се изнети на оцену комисији која је и разрезала комору.

Оцењивачи. Поред оних грађана, што их је Одбор општински изабрао да у текућој години врше оцену набавака и израђевина за војну потребу, одређени су од стране Управе војне одеће још и ови:

За платно: г.г. Вукоман Милетић, Мијајло Мијовчана платнари, Милција Кара-Стојановић трговац.

За чоју: г.г. Милан Павловић, Новак Ђурић трговци, и Милош Вујић кројач.

За кожу: г.г. Андреја Одавић трговац, Никола Радоичић и Сава Младеновић обућари.

За металне ствари: г.г. Макса Антонијевић, Зарија Поповић, златари, Димитрије Наумовић, Добросав Нешић и Риста Вељановић казанџије

Н а р е д б а

Према правилу за преглед стоке и меса од 7. фебруара 1883. год. Бр. 686. (санитетски зборник књига II. свеска III) забрањено је удување ваздуха испод коже заклане марве.

Пошто се приметило да се многи клачи не придржавају постојеће наредбе то се овим поново најстрожије забрањује удување ваздуха испод коже, и сваки онај који поротивно уради, казниће се по закону.

Од стране Суда општине вар. Београда 7. марта 1890. год. АВр. 187.

С Т Е Ч А Ј

При општини београдској упражњено је место за једног општинског лекара — у кварту савамамском.

Позивају се они лекари који желе ово место узети, да се до 20. ов. м. са својим документима обрате општинском Суду.

Плата је буџетом одређена у 2000 динара. Првенство имају они који су родом из Србије и српски поданици.

Од стране Суда општине вар. Београда 1. марта 1890. АВр. 405.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 15. марта тек. год од 2 до 5 сати после подне држаће се у канцеларији грађевинског одељења Суда ово општинског јавна усмена лицитација за грађење једног амбара за смештај хране за коње ватрогасне чете.

Кауција полаже се при лицитацији у 100 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближи услови, план и предрачун могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Из седнице Суда општ. београдске 28. фебруара 1890. г. у Београду Бр. 157.

Војна наредба

Позивају се сви доле именовани обвезници I. позива да до 15. тек мес. предстану командиру I-ве чете VII. батаљона Краља Александра I-ог у великој касарни, ради одржања вежбе.

Који год од именованих у списку обвезника и овом грећем позиву ове команде не би следовао, искусиће последице које прописује чл. 159 и 162 „правила и уредбе“ о војној дисциплини а то је: петнајест дана затвора.

Обавезници I. батаљона I. позива VII. пуковског округа који се још нису јавили.

Редови: Јеврем Миленковић столар, Димитрије Урошевић апотекарски помоћник, Хајим С. Амр калфа, Божидар Банковић ђак, Андреја Шо м калфа кројачки, Коста Ђорђевић памуклијаш, Станоје Обрадовић, калфа трговачки,

Каплар: Мирко Ковачевић бакалин.

Редови: Илија Ж. Ђурић, Петар С. Јовановић, Лазар Димитријевић, Јанкиће Јанковић лебар, Апостол Илић млекација, Љубисав Липшанин земљоделац, Петар Ж. Јовановић циганин, Петар Ј. Стевановић свирач, Војислав Ивановић зидар, Светислав Огњановић практикант Мијајло Достанић практ. Јанко Димитријевић зидар, Коста Танасковић надничар, Лазар Ни-

колић код кафане Чубуре врачарске, Илија Рајковић млинар, Коста Глигоријевић млекација.

Поднаредник: Владимир А. Романовић практикант у окружном суду

Каплар: Лазар С. Ђуковић касалин.

Редови: Живко Гавриловић чувар, Јозеф Алијас калфа, Тодор Мраовић бакалин, Никола П. Јовановић ђак, Владимир Јовановић ђак, Којен Вилхелм Ганц трговачки калфа, Петар Јосифовић обућар, Стеван Обојевић обућар, Крета Ковачевић ђак, Данило Илић бозација, Стеван Шпацар кочијаш, Милош Божић трговачки калфа, Јеротије Динкић трговачки калфа Петар Зорић млађи фактор, Арса Димитријевић помоћник апотекарски, Илија Аранђеловић пиљар, Ламбра Симонџић пиљар, Спира Тодоровић пиљар, Христифор Поповић келнер, Јосиф Калдерон трговац, Божидар Л. Триковић слагач, Миленко Марковић агент, Сима К. Наумовић касалин, Јаков К. Пинто трговац, Мијало Јовановић ноћни стражар, Гаврило Недељковић бакалин, Живко Лазарић практикант, Младен Екмецић штампар, Јован Дрекалић калфа бакалин, Никола Каранешић син Стевана Каранешића, Драгутин Станојевић подкивач Анђелко Гравић памуклијаш, Сава Бошковић бивши практикант, Моша Демајо кројач, Александар Стојковић ђак, Драгутин Стевановић зидар, Коста Нешић сатлер, Божа Трешкић дијурниста, Димитрије А. Ђурић ђак, Драгутин Р. Степановић ђак, Милан Пујић ђак, Лазар Димитријевић бакалин, Илија Василевић калфа бакалин, Наум Трајковић лебар, Давид С Давичо ђак, Никола Радосављевић кафеција, Алекса Јевић слуга, Миша С. Стајевић калфа браварски, Бранислав Милинковић, Мијало Николић кафеција, Владимир Вељковић, Милорад Т. Павловић, Митар Јовановић Петровић млинар, Владимир Рапић Даниловић калфа гвожђарски, Гаврило Бојановић калфа трговачки, Илија Живковић, Владимир Бошковић, Добривоје Николић калфа браварски, Светозар Миловановић, Драгутин Стевановић практикант, Јован Сопановић, Асудан Петровић, Давид Хајим ђак, Драгутин К. Протић преко пута двора ђак, Драгољуб Савић слуга.

КБр. 1339. Из канцеларије VII. пуков окр. команда 1. Марта 1890 год. у Београду.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 27. фебр. до 5. марта закључно прешло је преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просечна цена	ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просечна цена
КИЛОГР.		дин.	КИЛОГР.		дин.
17,250	Брашна пшенич.	19.50	52,890	Сена	5.50
2,690	Брашна кукуруз.	12.—	5,200	Сламе	3.—
58,050	Пшенице . . .	15.20	763	Шишарке . . .	45.—
59,509	Кукуруза . . .	10.50		Воска	—.—
	Ражи	—.—	147	Сира	70.—
	Крупника . . .	—.—		Доја топљена	—.—
22,843	Јечма	12.50		Доја петопљена	—.—
2,011	Овса	13.50	251	Масти	102
	Кукуруз нови	—.—		Сланине	—.—
11,368	Пасуља	24.50	246	Сува меса . . .	60.—
8,200	Кромпира . . .	8.50	15,634	Вуне пране . .	200
55,112	Арпаџица . . .	19.—	61,157	Свиња дебелих	78.—
5,245	Црна лука . . .	10.—	1,964	Ћумура дрвена	6.50
591	Бела лука . . .	30.—	30,710	Креча	3.40
2,330	Лука арпаџице	6.50		Купуса кисела	—.—
3,823	Јабука	24.—		Рена	—.—
	Крушака	—.—	Лигара		
1,101	Ораја	21.—	22,002	Вина црна . . .	18.—
	Грожђа	—.—	4,330	Вина бела . . .	20.—
	Шљива сирових	—.—	15,170	Ракије шљ. меке	24.—
1,178	Сувих шљ. нов.	30.—	621	Ракије „ љуте	70.—

Примедба. Приход на општинским кантарима од 27. феб. 5. марта 1890. год. 1126 дин. 40 пара.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.